Véget ért a tankönyvhiány

Többéves huzavona ér ezzel véget

Az összes hiányzó magyar nyelvű kiadvány megérkezik a héten az általános iskolákba, így közel két év után minden tantárgyból lesz könyvük az ötödik és hatodik osztályosoknak.

MOLNÁR RAJMOND

Vége a visszás helyzetnek. Újra lesz minden tárgyból tankönyvük az iskolásoknak

▲ FOTÓ: GECSE NOÉMI

Tanévkezdéskor a magyar tannyelvű ötödikes és hatodikos évfolyamokon a kiadványok mintegy 40 százaléka hiányzott, és bár decemberig kisebb adagokban érkeztek belőlük, jó párat így is nélkülözniük kellett az általános iskolásoknak és pedagógusaiknak.

Teljes tankönyvellátottság

Sipos István, a Hargita Megyei Tanfelügyelőség tankönyvekért felelős munkatársa tájékoztatta lapunkat, hogy a hét folyamán megérkezik az utolsó szállítmány is, amely tartalmazza egyebek közt az öt- és hatodikosoknak szánt magyar nyelvű földrajzkönyveket, az idén új tantárgyként bevezetett interkulturális nevelés kiadványát, valamint a testneveléstankönyveket is. „Hamarosan szétosztjuk ezeket az iskolákban, így mondhatni, erre a tanévre minden tantárgy le lesz fedve az általános iskolákban. Ugyanakkor 1–4. osztályban is megfelelő a helyzet, azaz közel teljes a könyvellátottság” – mondta a tanfelügyelő, hozzátéve, hogy minden megyében, ahol magyar nyelvű oktatás folyik, megkapják az iskolások az eddig hiányzó kiadványokat.

Fénymásolt, kivetített leckék

Sipos felelevenítette, hogy közel két éve zajló huzavona ér véget ezzel, hiszen eddig a pedagógusoknak a tankönyvek nagy része nélkül kellett boldogulniuk, fénymásoltak, projektorokat használtak a kiadványok tartalmának kivetítéséhez, a diákok pedig sokszor csak számítógépről, telefonról érték el a leckéket, amikor otthon kellett tanulniuk. Mint ismert, két éve megváltozott az általános iskolai tanterv, így a tankönyvek is módosultak. Az előző tanévben az ötödikeseké, idén pedig az öt- és hatodikosok kiadványai késtek, ugyanakkor a tankönyvkiadás körül is voltak problémák – ezért késtek a taneszközök közel két évet. Sipos István szerint, bár nem garantálható, hogy a következő tanévre már minden a normális mederben zajlik a tankönyvellátottság terén, vélhetően nem lesznek problémák.

Hagyományhonosítás jó példával

Hagyományos életvitel a hétköznapokban – erről beszélt Gyergyószentmiklóson egy lelkész, aki „verekedni tanítja a gyermeket”, azaz barantás, szürkemarhákat, lovakat tenyészt, és büszke arra, hogy az elődök nyomdokán járva, ha nem is három, de másfél napig tud mulatni híveivel.

BALÁZS KATALIN

Derűje segít a nehézségek leküzdésében a székelyszenterzsébeti református lelkésznek. Kincses Kálmán elmondta, teendői között fontos helye van annak, hogy a múltból visszahozzon közösségével elfelejtett szokásrendeket. A vegyes lakosú településen, amelynek 30 százaléka magyar és 70 százaléka cigány, a lakosságot ő teremtő és fogyasztó emberekre osztja. ,,A teremtőnek van fogalma arról, mit kell tennie, hogy előbbre jusson a teremtés szekere. Fogyasztó az, aki hazik, hogy fűtőzzön, kivágja a másik ember harmincéves szilvafáit. Ez nem nációfüggő, sok a fogyasztó. De a maradékkal csodákat lehet művelni” – állítja a lelkipásztor, aki szerint a hagyomány segít, hogy életünket önállóan tudjuk élni, hogy ,,válasz legyen a kérdésre: abból a bizonyos földből, amit a Teremtő reám bízott, hogyan tudok életet kipiszkálni?”

Felemelt fejjel élni-halni

Tizenöt éve van Kincses Székelyszenterzsébeten, ahol ma már szinte mindenkinek van népviselete. Először a pap s a papné kezdett istentiszteletre szőttesben járni, aztán kiderült, a faluban van egy jó szövőasszony, az elszármazottak is hazajöttek székely ruhát rendelni. Fenntartani a régi szakmákat, hogy értékük megmaradjon – ezt szorgalmazza a lelkész, állítva: ha az unoka azt látja, csizmadia nagyapja hal éhen, ő nem kíván a nyomdokaiba lépni.

Szerinte, aki az élő tudást hordozza, aki a hagyományokra támaszkodik, felemelt fejjel tud még meghalni is, bevallva: Székelyszenterzsébeten sokan szomorúan és nehezen halnak meg. ,,Mert az élet nem kerek, ha az ember tudja: a kaput, amit faragott, se fia, se unokája nem fogja nyitogatni. Így nincs értelme az életnek, és a kapu, a ház a fogyasztó ember kezére kerül” – magyarázta.

Örömre is összekapni az embereket

Szándékának jóságáról meg kellett győznie a közösséget – vallja be Kincses Kálmán. Például arról, hogy az istálló nem feltétlenül szükséges, fontosabb, hogy az állatot természete szerint tartsák. Szabadban tartott szarvasmarhái, lovai már megszokottá váltak, azt is elfogadták a helyiek, hogy gyermekeik magántanulók lettek, nem jártak iskolába. Gyanakodtak viszont, amikor a falu fiúgyermekeit ősi harci technikákkal ismertette, „verekedni tanította a pap”. Később a szülők belátták, aki barantázik, az ott van a templomban is, más rendezvényeken is, és ismeri a kaláka fogalmát, melyet szintén visszahonosítottak a településre. Helye volt ott, hiszen Szenterzsébet felett a dombot Kalákahegynek nevezik. Régen oda állt ki kiáltani az, akinek munkaerőre volt szüksége, mert hetven éve még minden ház és csűr kalákából épült. „Nem csak a munkára, az örömre is össze kell kapni az embereket, hogy erőt gyűjtsenek a nehézségekhez” – jegyezte meg a lelkész, aki időnként alkalmat kerít a mulatásra is. Idősebb emberekről kapta nevét a Szürkék bálja, ahol, mint régen, mulatnak idősebb, fiatalabb férfiak. S mint egykor, ma is vannak „jóravaló fehérnépek”, akik az ételt utánuk viszik. Van még ezen az ezerfős településen pünkösdikirály-választás, Erzsébetnapozás és néptánccsoport is, de nincs egyetlen fiatal sem, aki ne hallott volna papjától arról, hogy „halál és pusztulás nem azonos. A halálból van feltámadás, a pusztulás pedig az, amikor az ember önként lemond a lehetőségről, hogy egyéniségek legyünk a világban.”

Kincses Kálmán szerint a viselet tartást is ad, és a ruhaválasztást is megkönnyíti

► FOTÓ: BALÁZS KATALIN